

1) Razvrsti dana prevozna sredstva in pripomočke v tabelo. Nekatera boš večkrat zapisal(a).

pogon mišic (človeških ali živalskih)	pogon naravnih sil (veter, sonce, ...)	parni pogon	motorni pogon (nafta, bencin, ...)	električni pogon
dvokolo voz kočija smuč skiro sanke splav kotalke	jadrnica jadrarno letalo splav	avtomobil vlak parnik	avtomobil letalo helikopter vlak avtobus motorno kolo	avtomobil vlak avtobus motorno kolo

2) Preberi vire in si oglej fotografije, nato reši dane naloge:

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom:

- a) Že v prazgodovini je človek iznašel kolo.
- b) Kolo spada med najpomembnejše tehnične izume.**
- c) Kolo se uporablja pri vseh kopenskih prevoznih sredstvih.
- č) Kolo je omogočilo gradnjo preprostih hiš.
- d) S pomočjo kolesa so iznašli pisavo.
- e) **Preko kolesa se energija prenaša na stroje.**
- f) **Najstarejša znana oblika kolesa je lončarsko kolo.**

Kje so iznašli kolo? **V Mezopotamiji.**

Kje so našli najstarejše kolo z osjo na svetu? **Na Ljubljanskem barju.**

Kako je iznajdba kolesa vplivala na promet skozi zgodovino?

Iznajdba kolesa je omogočala hitrejši in lažji prevoz iz kraja v kraj.

Preberi del Prešernove pesmi »Od železne ceste«:

a) Kaj avtor opisuje v svoji pesmi?

Kako bo lahko potoval z vlakom.

b) Kaj je pesnik poimenoval »železna cesta«?

Železnico, vlak.

Navedi nekaj prednosti vlaka v primerjavi z vozovi na konjsko vprego.

So hitri, se ne utrudijo in ne potrebujejo počitka, lahko potujejo v vseh vremenskih razmerah, veliko več ljudi in tovora lahko prevažajo, so cenejši.

V čem je bil pomen iznajdbe parne lokomotive in železnice za:

a) potovanje ljudi: **hitrejše potovanje iz kraja v kraj.**

b) prevoz blaga : **hitrejši, cenejši in večji pretok blaga.**

c) razvoj gospodarskih dejavnosti: **razvijejo se premogovništvo in železarstvo.**

a) Zakaj so parniki potrebovali veliko prostora za gorivo?

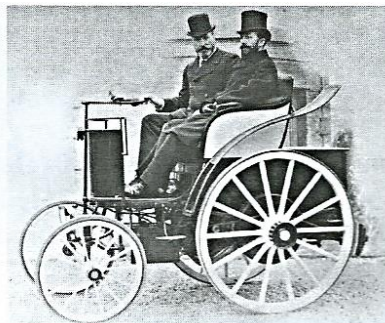
Ker so potrebovali premog, ki zaseda veliko prostora.

b) V čem je bila prednost parnikov pred jadricami?

Niso bili odvisni od vetra.

Na katero prevozno sredstvo iz preteklosti te spominja prvi avtomobil?

na kočijo

Prvi avtomobil

Po čem se je prvi avtomobil razlikoval od prej ugotovljenega prevoznega sredstva?

Ga niso vlekli konji.

Pod slike napiši, katere vire energije so za pogon potrebovala oziroma potrebujejo prometna sredstva na njih.

parni pogon

veter

**motorni pogon (bencin,
nafta, elektrika)**

električni pogon

parni pogon

živalske mišice

Še zanimivost:

Verjetno kar pogosto uporabljaš kolo v vsakdanjem življenju.

Veš kdaj je nastalo? **1839.**